

# Doanh nghiệp phát triển bền vững: Sức hút vốn đầu tư chuyên nghiệp



**Ông Phạm Nguyên Vinh** - Giám đốc Phát triển kinh doanh, Dragon Capital cho biết, các yếu tố môi trường, xã hội và quản trị doanh nghiệp (ESG) hay phát triển bền vững đang trở thành một trong những tiêu chí đầu tư quan trọng nhất trên thế giới. Nhiều nhà đầu tư nước ngoài quan tâm đầu tư vào Việt Nam đều tìm hiểu các vấn đề ESG của doanh nghiệp. **Phan Hằng** thực hiện.

**Được biết, Dragon Capital thực hiện đầu tư có trách nhiệm từ rất sớm. Đầu là động lực để Công ty thực hiện nguyên tắc đầu tư này, thưa ông?**

Tại Dragon Capital, chúng tôi xác định rõ việc tích hợp các yếu tố ESG vào quy trình quyết định đầu tư, trước tiên là để giúp chính chúng tôi quản lý và giảm thiểu các rủi ro trong công tác đầu tư và quản lý tài sản.

Yếu tố thứ hai thúc đẩy mạnh hơn nữa vấn đề đầu tư bền vững chính là sức ép và đòi hỏi ngày càng cao từ các nhà đầu tư của chúng tôi. Dragon Capital hiện quản lý tài sản cho hơn 200 nhà đầu tư trên toàn cầu, chủ yếu là các định chế và nhà đầu tư dài hạn. Hầu hết các nhà đầu tư quan tâm đến việc đầu tư có trách nhiệm, họ muốn hiểu rõ việc tích hợp các yếu tố ESG vào quy trình đầu tư của Dragon Capital đang được tổ chức và kiểm soát như thế nào trước khi trao tài sản cho chúng tôi quản lý.

**Thực hiện nguyên tắc đầu tư có trách nhiệm, Dragon Capital gặp phải thách thức gì và cách thức giải quyết như thế nào, thưa ông?**

Chúng tôi chính thức thực hiện nguyên tắc đầu tư có trách nhiệm từ năm 2002. Thời điểm đó, Dragon Capital hoạt động đầu tư tại một thị trường còn non trẻ, thông tin không nhiều, nếu có cũng không được công bố đầy đủ, các doanh nghiệp còn chưa rõ khái niệm về ESG hay phát triển bền vững. Đó là thách thức rất lớn cho tất cả những định chế có cam kết thực hiện đầu tư có trách nhiệm tại Việt Nam.

## Các nhà đầu tư tiềm năng ở châu Âu đặc biệt quan tâm đến tình hình phát triển bền vững ở các doanh nghiệp Việt Nam, có được cải thiện hơn trước hay không?

Quản trị nhà đầu tư là cuộc đối thoại hai chiều, trong ngắn hạn, chúng tôi vừa phải cập nhật, trao đổi cho các nhà đầu tư hiểu được tình hình của các doanh nghiệp, mặt khác phải cố gắng tiếp xúc trực tiếp với các công ty để lấy thông tin thêm và đánh giá. Đồng thời, phải thường xuyên cập nhật, điều chỉnh các tiêu chí và phương pháp đánh giá về ESG cho phù hợp với tình hình hoạt động của các quỹ.

Về dài hạn, chúng tôi cùng các đối tác liên quan khởi xướng các chương trình đào tạo, đối thoại, chia sẻ thông tin, nhằm từng bước thay đổi tư duy của doanh nghiệp trong trách nhiệm giải trình, quản trị và công bố thông tin.

**Ngày 6/10/2015, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư số 155/2015/TT-BTC, yêu cầu các công ty đại chúng phải công bố thông tin về môi trường và xã hội. Như vậy, thách thức nêu trên của Dragon Capital đã được giảm thiểu?**

Quy định công bố thông tin về môi trường và xã hội trong Thông tư 155 đánh dấu một bước tiến quan trọng của Việt Nam nhằm hướng đến

một thị trường tài chính bền vững và đây là lĩnh vực mà các nhà đầu tư quốc tế rất quan tâm.

Với quy định của Thông tư 155, nên năm nay, theo thống kê của Ban Tổ chức Cuộc Bình chọn Báo cáo thường niên, số lượng báo cáo thường niên có nội dung phát triển bền vững là 501 trong tổng số 638 báo cáo tham gia Cuộc bình chọn.

Mặc dù số lượng báo cáo có nội dung phát triển bền vững tăng mạnh, nhưng theo chúng tôi, chỉ hơn 10 báo cáo là có công bố rõ chi tiết các chỉ tiêu thông số, cùng với các phân tích rõ ràng các vấn đề về môi trường và xã hội trong hoạt động của doanh nghiệp. Nhìn chung, số lượng báo cáo đáp ứng được nhu cầu thông tin cho công tác đánh giá của chúng tôi vẫn còn rất thấp.

Chúng tôi hiện cũng gặp không ít khó khăn trong quá trình tìm kiếm thông tin và trao đổi với các doanh nghiệp về những vấn đề liên quan đến ESG. Cũng chính vì việc công bố thông tin về ESG từ các doanh nghiệp không nhiều và không rõ ràng, chúng tôi buộc phải điều chỉnh chính sách đầu tư có trách nhiệm bằng việc mở rộng hơn danh sách loại trừ (Exclusion list and "no go" activities) cho các hoạt động mà chúng tôi cam kết không đầu tư để hạn chế rủi ro.

Dĩ nhiên, khi đã tích hợp các tiêu chí ESG vào quy trình đầu tư, thì cơ hội đầu tư chắc chắn sẽ bị thu hẹp. Không thể nào khác hơn là tìm kiếm những doanh nghiệp có tăng trưởng tốt, tập trung vào ngành nghề cốt lõi với một đội ngũ lãnh đạo tốt cùng một Hội đồng quản trị có trách nhiệm, làm việc hiệu quả và tôn trọng nhà đầu tư, hơn là chấp nhận rủi ro trong những "cơ hội" mà chúng tôi không thể trao đổi và đánh giá được.

**Đến nay, tiêu chí phát triển bền vững và quản trị công ty chiếm tỷ trọng như thế nào trong quyết định đầu tư của Dragon Capital, thưa ông?**

Hệ thống quản lý rủi ro ESG của chúng tôi là một quy trình với các

công cụ, quy định từng bước đánh giá nhằm xác định mức độ rủi ro của dự án và đưa ra quyết định. Chỉ khi hoạt động của doanh nghiệp mà Dragon Capital muốn đầu tư không nằm trong "Danh sách loại trừ" thì chúng tôi mới tiếp tục thực hiện những bước kế tiếp của quy trình đánh giá ESG cùng các chỉ số tài chính để quyết định về quy mô đầu tư.

Ngoài những chỉ tiêu đánh giá mức độ quản trị rủi ro về ESG của doanh nghiệp, chúng tôi cũng đưa một khái niệm "Knowledge gap" vào phương pháp đánh giá.

"Knowledge gap" là thước đo sự hiểu biết của chúng tôi về các thông tin phi tài chính ESG của doanh nghiệp. Nếu như doanh nghiệp mà chúng tôi muốn tìm hiểu đầu tư không thiết lập chính sách, quy trình quản lý ESG, không có người chuyên trách, không công bố báo cáo ESG trong báo cáo thường niên, hoặc không chia sẻ thông tin khi đối thoại, thì có nghĩa sự hiểu biết của chúng tôi về ESG của doanh nghiệp là rất thấp.

Tùy theo mức độ, nếu thang đánh giá score điểm vượt mức giới hạn về rủi ro, hệ thống quản lý sẽ không cho phép chúng tôi đầu tư.

**Bộ phận huy động vốn của Dragon Capital thường xuyên tiếp xúc với các nhà đầu tư tiềm năng trên toàn cầu để huy động vốn đầu tư vào Việt Nam. Mức độ quan tâm tới phát triển bền vững của các nhà đầu tư này như thế nào và đây có là tiêu chí trọng yếu để họ quyết định đầu tư hay không, thưa ông?**

Gần đây nhất, trong tháng 6/2017, bộ phận huy động vốn của Dragon Capital khi tiếp xúc với các nhà đầu tư tiềm năng ở châu Âu đã nhận được nhiều câu hỏi của nhà đầu tư quan tâm đến các vấn đề ESG của doanh nghiệp tại Việt Nam.

Điều họ quan tâm và đặt câu hỏi nhiều nhất là tình hình phát triển bền vững ở các doanh nghiệp hiện có được cải thiện hơn trước không? Họ muốn chúng tôi chia sẻ đánh giá về các vấn đề này, đặc biệt nhiều nhà đầu tư muốn tìm hiểu rõ những vấn đề lớn nổi cộm mà chúng tôi gặp phải về quản trị doanh nghiệp tại Việt Nam.

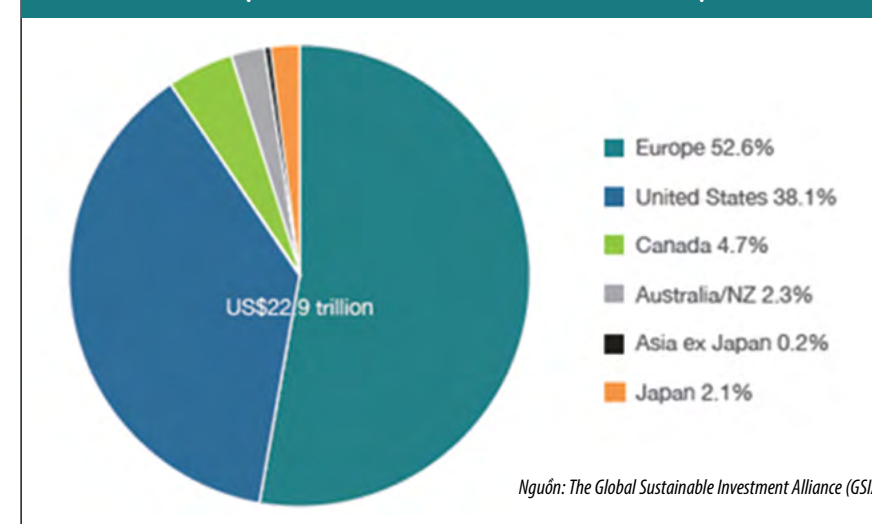
Mối quan tâm này trở thành xu hướng, ESG hay phát triển bền vững đang trở thành một trong những tiêu chí đầu tư quan trọng nhất trên thế giới.

## TÀI SẢN ĐẦU TƯ BỀN VỮNG THEO KHU VỰC (Đơn vị: Tỷ USD)

Khu vực	2014	2016	Tăng trưởng
Châu Âu	10.775	12.040	11,7%
Mỹ	6.572	8.273	32,7%
Canada	729	1.086	49,0%
Úc, New Zealand	148	516	247,5%
Châu Á (không bao gồm Nhật Bản)	45	52	15,7%
Nhật Bản	7	474	6.689,6%
<b>Tổng</b>	<b>18.276</b>	<b>22.890</b>	<b>25,2%</b>

Nguồn: The Global Sustainable Investment Alliance (GSIA)

## TỶ TRỌNG TÀI SẢN ĐẦU TƯ BỀN VỮNG THEO KHU VỰC



Ở châu Á, khuynh hướng đầu tư này cũng đang dần phát triển.

Vào tháng 3/2017, Tổ chức "The Global Sustainable Investment Alliance" (GSIA) đã xuất bản báo cáo mới nhất về "Đầu tư bền vững toàn cầu 2016". Báo cáo này cho thấy, tổng tài sản quản lý dành cho tiêu chí đầu tư bền vững của thế giới đã mở rộng đáng kể trong những năm gần đây. Theo báo cáo, trên toàn cầu hiện có khoảng 22.890 tỷ USD tài sản đang được quản lý một cách chuyên nghiệp theo các chiến lược đầu tư có trách nhiệm, số tài sản này tăng 25,5% so với năm 2014.

Ở hầu hết các thị trường đại diện trong báo cáo, đầu tư bền vững tăng trưởng cả về con số tuyệt đối và tương đối kể từ đầu năm 2014. Châu Âu chiếm hơn một nửa tài sản đầu tư có trách nhiệm xã hội (SRI) toàn cầu (53%) và Hoa Kỳ là 38% (xem đồ thị). Khu vực mà tài sản SRI tăng trưởng nhanh nhất là Nhật

Bản, một phần do cuộc khảo sát mở rộng cung cấp thông tin cho lần đầu tiên về hoạt động đầu tư bền vững của nhiều định chế sở hữu tài sản tại Nhật.

Như vậy, để Việt Nam có thể thu hút được nguồn vốn dài hạn này, chúng ta cần đẩy mạnh hơn nữa công tác công bố thông tin. Cụ thể là nâng cao chất lượng và tính cạnh tranh của doanh nghiệp niêm yết thông qua việc áp dụng các thông lệ tốt về quản trị, quản lý rủi ro và quan hệ với nhà đầu tư. Việc này sẽ góp phần cải thiện xếp hạng thị trường vốn của Việt Nam với khu vực. Chắc chắn, những doanh nghiệp tăng trưởng tốt, Hội đồng quản trị có trách nhiệm, minh bạch trong công tác công bố thông tin, tôn trọng nhà đầu tư sẽ thu hút được nguồn vốn tốt và dài hạn. Chúng ta thấy rất rõ, hầu hết những mã cổ phiếu như thế trên thị trường hiện nay "room" nước ngoài là không còn nhiều.